

Departementet for Børn, Unge Familier
ian@nanog.gl

Kopi til: Victor Krusell Sørensen
viks@nanog.gl

1. februar 2022

Handicaptalsmandsinstitutionen Tilioqs hørings svar til "Strategi for Landsdækkende døgntilbud for personer med handicap 2022-2025"

Departementet for Børn, Unge Familier har anmodet Handicaptalsmandsinstitutionen om at komme med eventuelle bemærkninger til "Strategi for Landsdækkende døgntilbud for personer med handicap 2022-2025"

Handicaptalsmandsinstitutionen Tilioq har følgende bemærkninger:

Tilioq finder, at der er behov for yderligere konkretisering af strategiens vision samt at strategien har konkrete og målbare målsætninger. Overordnet foreslås det derfor, at der laves en handleplan for, hvordan man konkret skal arbejde med strategien i den gældende fireårige periode.

1. Retten til et selvstændigt liv

Tilioq foreslår, at man bruger handicapkonventionen som rammeværk til at konkretisere strategiens vision og dertilhørende målsætninger. Man kunne med fordel bruge Handicapkonventionens artikel 19 Retten til et selvstændigt liv og til at være inkluderet i samfundet til at sætte en vision og danne rammen for strategien. Alle de beskrevne områder/emner i strategien har en relation til denne artikel. Relationen uddybes nedenfor. Samtidig sætter artikel 19 en klar vision og et mål for strategien: At strategien bør arbejde for en bedre inklusion i samfundet af personer med handicap, der bor i en døgninstitution, samt at skabe muligheden for at blive i eget hjem eller komme tilbage i eget hjem, hvis det er det bedste for det pågældende individ.

En beskrevet vision om et selvstændigt liv vil blot konkretisere målet for strategien, som det er beskrevet i indledningen:

"Udgangspunktet for denne strategi er således at borgere med handicap og deres behov og rettigheder."

Og som også er grundlæggende for handicapstøttelovens formål, som beskrevet i handicap støttelovens §1 og §2.

1. indledning: Det samfundsrelaterede handicapbegreb

Man kunne med fordel omformulere definitionen af det samfundsskabte handicapbegreb sådan, at det er tydeligere, at det er samfundets indretning, der skaber barriere for inklusion af personer med funktionsnedsættelser og ikke funktionsnedsættelsen, der i sig selv skaber barriere.

4. Målgruppen og pladsbehov

En vision om, at personer med handicap lever et selvstændigt liv og oplever at blive inkluderet i samfundet er afhængig af et godt match mellem et døgntilbud og de særlige behov den enkelte person med handicap har. Dette vil sikre personernes trivsel og udvikling.

Tilioq anbefaler at man i afsnittet om målgruppen og pladsbehov anbefaler en større kortlægning af de enkelte målgrupper og deres behov, samt hvordan man sikrer sig, at de får den hjælp og støtte, de har ret til – i hjemmet, kommunalt tilbud eller på en døgninstitution. Det er afgørende at der sker en revurdering af, hvordan man bedst sikrer de nødvendige pladser på døgntilbuddene, samt at takstfinansieringen bør revurderes. Tilioq mener, at det er grundlæggende, at man kortlægger hvilke overordnede behov, der er hos målgruppen, samt hvordan man sikrer den nødvendige finansiering til at opnå disse behov – enten i døgninstitutionens regi eller i kommunalt regi. Hvis man sikrede en kortlægning, som også inddrog den økonomiske ramme, vil det give et incitament til at sikre det rette specialiserede tilbud, hvor behovet er. Her som i andre sammenhænge giver det mening at inddrage pårørende og foreninger i arbejdet og drage nytte af deres viden og erfaringer.

En tidlig indsats

Yderligere anbefaler vi, at der også i strategien indgår et aspekt vedrørende den tidlige indsats. Da det som går forud for døgntilbuddet ofte er af afgørende betydning. Udvikling af yderligere diagnoser og adfærdsproblemer skyldes ofte manglende viden og forståelse af handicap - og af den enkelte person, at forstå at alle er forskellige og har forskellige behov uanset diagnose. Hvis der var et større fokus på dette i sundhedsvæsenet og i kommunerne vil det kunne forebygge tillægsdiagnoser og udvikling af alvorlige adfærdsproblemer, som strategien peger på som en gennemgående udfordring på døgninstitutionerne.

Forældre, pårørende, er vigtige i den tidlige indsats og vil kunne være en ressource også ved døgnanbringelse. Også med henblik eventuelt ophør på døgntilbuddet og udslusning i samfundet kan pårørende også være vigtige.

Tilioq finder den foreslåede mulige handling 4.2.2, som vil sikre en tættere koordination mellem kommuner, socialstyrelse og døgntilbud fornuftigt. Tilioq opfordrer til, at man kommer med et konkret forslag til, hvordan man fastlægger, hvilke informationer der er vigtige for visiteringen, samt hvem der har ansvaret for at indhente og videreformidle disse oplysninger.

5. Personale på døgntilbud

Tilioq finder det meget positivt, at udfordringerne med manglende uddannet personale, fastholdelse af personalet mm. er beskrevet så tydeligt, samt at strategien kommer med flere konkrete handlemuligheder til, hvordan man kan løse disse udfordringer. For uden et erfarent personale som kender til de enkelte individers behov for støtte, kan man ikke sikre et selvstændigt liv for borgere i et døgntilbud.

Tilioq savner dog en plan for, hvem der har ansvaret for at handle på de enkelte handlemuligheder. Er det en opgave som ligger i socialstyrelsens døgninstitutionsenhed og hvilke ressourcer sættes der af til at koordinere denne vigtige opgave?

Tilioq anbefaler derfor, at man nedsætter en ansvarshavende institution samt vurderer, hvor mange arbejdstimer dette vil tage at føre ud i livet. Med fordel kan man lave en projekt- og/eller følgegruppe, der inddrager relevante interessenter.

Yderligere påpeges det, at strategien ikke inddrager forstandere, samt deres rekruttering, kvalifikation og opkvalificering. At deres lederevner og samarbejde styrkes, må være essentielt for at sikre de andre medarbejders (såvel som beboernes) trivsel.

6. Det tværsektorielle samarbejde

Udfordringerne som beskrives vedrørende det tværsektorielle samarbejde høres ofte på handicapområdet, hvor siloer og manglende samarbejde desværre ofte præger dagsordenen og modarbejder muligheden for at den enkelte person kan leve et selvstændigt liv.

Tilioq anbefaler, at der som målsætning til dette afsnit nedsættes en tværfaglig gruppe, der involverer forstandere, kommuner og Socialstyrelsen. Det kunne også overvejes om repræsentanter for foreninger eller pårørende kunne inddrages i dette arbejde. Denne gruppe bør afdække, hvorfor der er udfordringer i samarbejdet, hvilken vidensdeling der mangler for at imødekomme disse udfordringer samt nedsætte procedurer og tidsrammer for, hvordan samarbejdet skal foregå i fremtiden.

7. Fysiske rammer

Tilioq anbefaler, at man i dette afsnit sætter det som en målsætning, at der fastlægges en tidsplan og nedsættes en arbejdsgruppe, som har til opgave at finde ud af, hvordan man finder finansieringen til at renovere og vedligeholde de eksisterende døgntilbud.

Tilioq og undertegnede står til rådighed, hvis der er spørgsmål til høringssvaret.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga/Med venlig hilsen/Kind regards

Anna Ida Hallgaard Jonsson
Politik og projektmedarbejder

Telefon +299 34 50 93
Mail: annaida@tilioq.gl